

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 357/2021
25.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина Мионица, чији је пуномоћник Милан Лазаревић, адвокат из ..., против тужене Општине Мионица, чији је законски заступник Заједничко правобранилаштво Града Ваљева и Општина Лајковац, Љиг, Мионица и Осечина, са седиштем у Ваљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8737/19 од 20.05.2020. године, у седници одржаној 25.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8737/19 од 20.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 21464/18 од 19.06.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу поводом штете проузроковане земљотресом од 29. и 30.09.1998. године, на стамбеном објекту који се налази у селу ..., Општина Мионица на к.п. бр. .. КО ..., породичној троспратној кући, исплати на име изградње нове стамбене зграде 14.673.007,00 динара са законском затезном каматом од 06.10.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 787.250,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8737/19 од 20.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му поводом штете проузроковане земљотресом од 29. и 30. 09.1998. године на стамбеном објекту који се налази у селу ..., Општина Мионица на к.п. бр. .. КО ..., породичној троспратној кући исплати на име изградње нове стамбене зграде 14.673.007,00 динара са законском затезном каматом од 06.10.2016. године до исплате и обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 327.750,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова другостепеног поступка плати 78.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, приликом земљотреса јачине 5, степени Рихтерове скале са епицентром у подножју планине Маљен, који се догодио 29.09.1998. и 30.09.1998. године, оштећена је стамбена зграда, која је у то време била својина оца тужиоца, ББ, чији је правни следбеник тужилац. Одлуком ИОСО Мионица од 08.10.2003. године правном претходнику тужиоца одобрена је санација индивидуално одређеног стамбеног објекта и обавезана Дирекција за изградњу и развој Колубарског округа погођеног земљотресом да уради пројектну документацију и закључи уговор о санацији наведеног објекта. На основу пројекта о санацији израђеног од стране ПБ „Крсмановић“ констатовано је да је објекат изграђен од некавалитетног грађевинског материјала и да не задовољава услове стабилности, због чега је посредством Дирекције извршена техничка контрола од стране ГП „Гате“ и пројектна документација није прихваћена због низа грешака и недостатака у конструкцији објекта, који су узрок великих оштећења на објекту, након чега је закључено да је санација неисплатива. Извођење радова на санацији објекта тужиоца је након тога уговорено са предузећем „Биминг“, које се обратило Дирекцији са примедбом да уговорене радове не може да изведе из техничких разлога, због чега је Дирекција дописом од 22.10.2007. године предложила да се штета на објекту тужиоца накнади изградњом новог објекта адекватне површине, уз напомену да уколико Општина Мионица сматра да треба санирати постојећи објекат, решење препушта стручним службама Општине, а да ће уложена средства бити рефундирана од стране Дирекције. Општина није спровела процедуру у погледу извођења радова на изградњи новог објекта тужиоцу и није се обратила Републици Србији поводом санације објекта тужиоца, а Дирекција је у међувремену престала са радом. У току 2007. године обијен је малтер са две стране куће тужиоца, након чега је дошао надзорни орган, који је обуставио радове, а након тога је „Систем градње Андрић“ забранио да се објекат употребљава, након чега је тужилац два пута месечно одлазио у Општину, али су радови одлагани. Тужилац је тужбу поднео 30.01.2012. године.

Из налаза и мишљења судског вештака утврђено је да санација предметног објекта познатим методама није економски исплатива, јер би било потребно извести радове на санацији оштећења на приземљу и спрату, тако што би се морали комплетно санирати зидови и армирано бетонски вертикални и хоризонтални серклажи и столарија, док би се поткровље и кров морали комплетно порушити, а вредност тих радова би била иста или већа од вредности изградње новог објекта. Вредност радова на рушењу и изградњи зграде спратности П+1+Пк са укупном нето површином 370,33 м² на дан 06.10.2016. године износила је 14.673.007,00 динара (према средњем курсу НБС – 119,11842 евра). Није могуће утврдити врсту и обим оштећења на згради која би настала да је урађени материјал био прописаног квалитета и да су зидови у поткровљу

били прописно повезани арматурским бетонским серклажама, али да судећи по близини епицентра постоји велика вероватноћа да би дошло до оштећења на појединим елементима зграде.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцу накнади предметну штету са припадајућом каматом, применом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, пошто је претходно утврдио да је неоснован приговор застарелости потраживања, јер је тужилац у току 2007. године сазнао за штету, а да од сазнања за штету па до подношења тужбе (30.01.2012. године) није протекао петогодишњи рок застарелости. По мишљењу првостепеног суда незаконит и неправилан рад тужене огледа се у чињеници да у поступку отклањања последица земљотреса није поштовала процедуру и услове који су прописани Законом о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода („Службени гласник РС“, бр. 50/92), јер након што се одустало од санације објекта тужиоца, због чињенице да није економски исплатива, тужена је пропустила да у складу са одредбама наведеног закона обезбеди средства и спроведе даљу процедуру у погледу извођења радова ради изградње новог објекта.

По оцени Врховног касационог суда правилно је одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца, с обзиром на то да је правилно закључио да је наступила застарелост потраживања, у смислу члана 376. Закона о облигационим односима.

Тужилац је свој захтев засновао на одговорности тужене, јер је тужена након што се одустало од санације његовог објекта, пропустила да у складу са одредбама Закона о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода, обезбеди средства и спроведе даљу процедуру у погледу извођења радова ради изградње новог објекта тужиоцу.

Чланом 376. став 1. Закона о облигациони односима прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а ставом 2, да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала.

Сагласно изнетом, како потраживање накнаде штете застарева у роковима из члана 376. Закона о облигациони односима, то је по оцени Врховног касационог суда правилна одлука другостепеног суда, којом је одбијен, као неоснован захтев тужиоца, јер је другостепени суд правилно оценио истакнути приговор застарелости, односно да је протекао субјективни рок од три године од дана када је тужилац сазнао за штету и учиниоца, па до подношења тужбе. Наиме, правилан је закључак другостепеног суда да је тужилац сазнао за штету и учиниоца крајем 2007. године, јер је током 2007. године на кући тужиоца обијен малтер ради санације исте, након чега је дошао надзорни орган, који је обуставио радове, а након тога „Систем градње Андрић“ забранио да се објекат употребљава, након чега је тужилац два пута месечно одлазио у Општину, како би иста обезбедила средства и спровела даљу процедуру у погледу извођења радова ради изградње новог објекта тужиоцу. Стога, како је тужилац сазнао за штету и учиниоца крајем 2007. године, а тужбу поднео 30.01.2012. године, то је потраживање тужиоца застарело, јер је застарелост наступила пре подношења тужбе истеком последњег дана законом одређеног времена прописаног чланом 376. став 1. Закона о облигационим односима (крајем 2010. године), односно истеком рока од три године.

Стога се неосновано у ревизији тужиоца оспорава оцена приговора застарелости од стране другостепеног суда, јер се у овом случају ради о накнади штете, као правном основу на коме се заснива захтев тужиоца, а не о стицању без основа, како се то неосновано указује ревизијом, па се не може прихватити навод ревизије да је у овом случају рок застарелости десет година, као општи рок.

Са напред наведених разлога, неосновани су наводи ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права, а како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане другостепене пресуде, то је Врховни касациони суд одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић